

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0366/2011

19.10.2011

RAPORT

Euroopa kino digiajastul
(2010/2306(INI))

Kultuuri- ja hariduskomisjon

Raportöör: Piotr Borys

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	17
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS	21
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	25

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa kino kohta digiajastul (2010/2306(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 167,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) 20. oktoobril 2005. aastal vastuvõetud konventsiooni kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv)¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta otsust nr 1718/2006/EÜ Euroopa audiovisuaalsektori toetusprogrammi (MEDIA 2007) rakendamise kohta²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2005. aasta soovitusi filmipärandi ja sellega seotud tööstustegevuse konkurentsivõime kohta³,
- võttes arvesse komisjoni 24. augusti 2006. aasta soovitusi kultuurimaterjali digiteerimise, sellele sidusjuurdepääsu tagamise ja selle digitaalse säilitamise kohta⁴,
- võttes arvesse nõukogu 13. novembri 2006. aasta järeldusi kultuurimaterjali digiteerimise, sellele sidusjuurdepääsu tagamise ja digitaalse säilitamise kohta⁵,
- võttes arvesse nõukogu 18. ja 19. novembri 2010. aasta järeldusi Euroopa kino digiteerimise võimaluste ja probleemide kohta⁶,
- võttes arvesse komisjoni teatist, mis käsitleb komisjoni 26. septembri 2001. aasta teatise kinematograafiliste teoste ja muude audiovisuaalteostega seotud teatavate õiguslike aspektide kohta (kinoteatis) sätestatud riigiabi hindamiskriteeriume⁷,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (KOM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni talituste 2. juuli 2010. aasta töödokumenti Euroopa filmipärandi väljakutsete kohta analoog- ja digiajastul (filmipärandi soovitus teine

¹ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

² ELT L 327, 24.11.2006, lk 12.

³ ELT L 323, 9.12.2005, lk 57.

⁴ ELT L 236, 31.8.2006, lk 28.

⁵ ELT C 297, 7.12.2006, lk 1.

⁶ ELT C 323, 30.11.2010, lk 15.

⁷ ELT C 31, 7.2.2009, lk 1.

rakendamisaruanne) (SEK(2010)0853),

- võttes arvesse komisjoni 26. augusti 2010. aasta teatist „Euroopa digitaalne tegevuskava“ (KOM(2010)0245),
 - võttes arvesse komisjoni 24. septembri 2010. aasta teatist „Euroopa kino võimalustest ja probleemidest digiajastul“ (KOM(2010)0487),
 - võttes arvesse komisjoni 27. aprilli 2010. aasta rohelist raamatut kultuuri- ja loomemajanduse potentsiaali rakendamise kohta (KOM(2010)0183),
 - võttes arvesse komisjoni 13. juuli 2011. aasta rohelist raamatut „Audiovisuaalteoste internetis levitamise kohta Euroopa Liidus: võimalused ja probleemid digitaalse ühtse turu kujundamisel“ (KOM(2011)0427),
 - võttes arvesse oma 2. juuli 2002. aasta resolutsiooni kinematograafiliste teoste ja muude audiovisuaalteostega seotud teatavate õiguslike aspektide kohta¹,
 - võttes arvesse oma 13. novembri 2001. aasta resolutsiooni, milles käsitletakse Euroopa filmide paremat ringlust siseturul ja kandidaatriikides²,
 - võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni sotsiaalmajanduse kohta³,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 2. aprilli 2011. aasta arvamust teemal „Euroopa kino digiajastul“⁴,
 - võttes arvesse oma 12. mai 2011. aasta resolutsiooni kultuuri- ja loomemajanduse potentsiaali rakendamise kohta⁵,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamust (A7-0366/2011),
- A. arvestades, et kultuur on Euroopa identiteetide ja jagatud väärtuste põhialus;
- B. arvestades, et kultuur asub tänapäeval identiteeti, sotsiaalset ühtekuuluvust ning teadmispõhise majanduse arengut käsitlevate arutelude keskmes, nagu on kirjas UNESCO 2001. aasta ülddeklaratsioonis kultuurilise mitmekesisuse kohta;
- C. arvestades, et kõigil on õigus osaleda ühiskonna kultuurielus ja nautida kunsti, ning arvestades, et filmikunst aitab inimestel üksteist vastastikku tundma õppida, jagada sarnaseid inimlikke kogemusi ning aidata luua Euroopa identiteeti;
- D. arvestades, et kultuuri investeerimine annab kauakestvaid, mittemateriaalseid, mitut

¹ ELT C 271 E, 12.11.2003, lk 176.

² EÜT C 140 E, 13.6.2002, lk 143.

³ ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 16.

⁴ ELT C 104, 2.4.2011, lk 31.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA-PROV(2011)0240.

põlvkonda hõlmavaid tulemusi Euroopa identiteedi kujundamisel;

- E. arvestades, et Euroopa audiovisuaalsektor, sealhulgas kino, on oluline osa ELi majandusest ja peaks olema maailmas konkurentsivõimelisem;
- F. arvestades, et Euroopa film on oluline osa kultuurist, mis edendab dialoogi ja mõistmist, kujutab ja tutvustab Euroopa väärtusi ELis ja EList väljaspool, ning mängib tähtsat rolli kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse säilitamisel ja toetamisel;
- G. arvestades, et Euroopa kino peaks tugevdama territoriaalset ja sotsiaalset terviklikkust;
- H. arvestades, et digiajastul tekivad audiovisuaalsektoris, eriti filmitööstuses, uued võimalused seoses filmide tõhusama levitamise, näitamise ja nende kättesaadavusega ning Euroopa publikule pakutava audiovisuaalse materjali parema kvaliteediga, kuid samal ajal tekitab digiajastu Euroopa kino jaoks samuti tõsiseid probleeme seoses digitehnoloogiale üleminekuga, eriti mis puudutab rahastamist;
- I. arvestades, et digitehnoloogiad aitavad seega kaasa ELi ja riiklike eesmärkide rakendamisele Euroopa filmide linastamise ja kättesaadavuse ning sotsiaalse ühtekuuluvuse osas;
- J. arvestades, et digitaalkino tehnoloogia võimaldab filmide tutvustamise paindlikku planeerimist ning materjali muutmist viimasel hetkel;
- K. arvestades, et Euroopa kinode digiteerimise esimene etapp on andnud ebahütlast kasu;
- L. arvestades, et uusima põlvkonna digiseadmed on umbes 25–30% võrra odavamad kui eelnevad mudelid ning on nüüd palju kättesaadavamal tasemel nii Euroopa kinode kui ka rahastamisprogrammide jaoks;
- M. arvestades, et kõik kinod ei saa võrdselt hakkama kinode digiteerimise nõude täitmisega;
- N. arvestades, et Euroopa filmitööstus ja kinod tuleb kiiresti täielikult digiteerida, et ei väheneks juurdepääs kultuurilisele mitmekesisusele ja kättesaadavus mitmel platvormil, ning neid toetada nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil;
- O. arvestades, et sõltumatud ja väärtfilmikinod moodustavad Euroopa kinode ainulaadse võrgustiku, pakkudes mitmekesisest programmi publikule, kes eelistab tavapäraest kommertsfilmidest erinevaid filme;
- P. arvestades, et arvesse tuleks võtta ka muresid, mida on väljendanud väärtfilmikinode organisatsioonid, kes on teinud ettepanekuid võtta eri- ja esmatähtsaid meetmeid, et edendada sõltumatute Euroopa filmide tootmist ja levitamist;
- Q. arvestades, et kohalikud ja piirkondlikud juhtorganid on Euroopa kultuuripärandi kaitsmise ja edendamise peamised üksused, eelkõige filmide ja kinode digiteerimisel, ning on digiteerimisprotsessis seega peamised partnerid;
- R. arvestades, et kinod on olulised vahendid elukvaliteedi säilitamiseks ning sotsiaalseks suhtluseks vanades linnakeskustes ja äärelinnades, ning linnapiirkondade

taaselustamiseks;

- S. arvestades, et Euroopa filmid peavad olema Euroopas edukad, juhul kui neid soovitakse levitada rahvusvaheliselt, võimaldades neil niimoodi täita finantsilised eesmärgid ning olla osa kultuurilisest koostööst ja diplomaatiast, mille kaudu ei tutvustada kolmandates riikides mitte ainult konkreetseid teoseid, vaid ka Euroopa kultuurilist mitmekesisust;
- T. arvestades, et digitehnoloogiale üleminek peab toimuma võimalikult kiiresti, et vältida tootmise ja levitamise topeltkulusid;
- U. arvestades, et Euroopa filmitööstus on praegu rahvuslikult ja keeleliselt killustatud, ning arvestades, et põhiliselt tehakse filme päritoluriigis kohalikule publikule, kes neid ka peamiselt vaatavad;

Hetkeseis

1. rõhutab Euroopa kino olulist panust digitehnoloogiasse, innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivesse tehtavatesse investeeringutesse;
2. juhib tähelepanu, et 2010. aastal müüdi ELis ligikaudu 1 miljard kinopiletit, mis näitab kino jätkuvat populaarsust ja tohutut finants-, majanduskasvu ja tööhõive potentsiaali;
3. rõhutab, et Euroopa kino on majanduse seisukohalt kasvava tähtsusega, kuna selle raames saab tööd üle 30 000 inimese;
4. rõhutab, et lisaks ELi kunstisektorist lähtuvalle majandusdünaamikale on Euroopa kinol ka väga oluline kultuuriline ja sotsiaalne mõõde ning et ta on oluline tegur Euroopa kultuurilise arengu ja identiteedi seisukohalt;
5. märgib, et Euroopa filmiturg on väga killustatud ja mitmekesine, suuremas osas kinodest on ainult üks või kaks ekraani;
6. märgib, et suurem osa digitaalkinodest on kobarkinod;
7. märgib, et Euroopas on kodanike juurdepääs kinodele ja filmidele geograafiliselt tasakaalustamata, eriti Ida-Euroopas ja maapiirkondades;
8. rõhutab kino sotsiaalse ja kultuurilise rolli tähtsust, seda on vaja säilitada eelkõige maapiirkondades ja äärealadel;
9. märgib, et Euroopa filmitööstuse potentsiaal kasvab pidevalt, aga kinodes näidatavate Euroopa filmide osakaalu tuleb järkjärgult suurendada;
10. juhib tähelepanu sellele, et väikesed kommertskinod ja mitteärikselised eesmärkidel tegutsevad kinod annavad Euroopa teoste oma programmi võtmisega olulise panuse kultuuripärandi kaitsesse;
11. rõhutab, et filmide linastamine on praegu muutumas, kuna avatakse üha rohkem kobarkinosid ning väheneb ekraanide arv väikelinnades ning vanades linnakeskustes;

12. on arvamusel, et ELi kinomaastiku mitmekesisus tuleb säilitada;
13. täheldab, et filmide mitmekesisus Euroopas ja kinode vabadus otsustada filmikavade üle on ohustatud osalt sellepärast, et menufilme peetakse esmatahtsateks, ning et selle tulemusel on kinovaldkonnas põhjust karta turu pöördumatut kontsentratsiooni;
14. rõhutab seetõttu, et digiteerimisel tuleb kõigis ELi riikides säilitada maa- ja linnapiirkondades programmi mitmekesisus ja kultuurirajatised ning see ei tohiks kaasa tuua väikeste ja väärtfilmikinode sulgemist kobarkinode kasuks;
15. juhib tähelepanu sellele, et digiteerimine võimaldab kultuurialast sisu levitada siseturul odavamalt ning kaitseb Euroopa kino konkurentsivõimet ja mitmekesisust;
16. märgib, et avaldatakse üha enam survet, et kõik filmid ühilduksid digitaalprojektsiooniga, ning et osad Euroopa kinod on juba 100% digitaalsed;
17. märgib murelikult, et paljude sõltumatute kinode tegevuse jätkamine on ohus, kuna digitehnoloogiale üleminek on seotud suurte kuludega ja konkureerida tuleb kinodega, kus peamiselt näidatakse USA filme;
18. märgib, et sõltumatutel levitajatel on probleeme üleminekuperioodiga kaasnevate kahekordsete kulude tõttu, mis mõjutab järellainetusena kogu filmitööstust;
19. märgib, et väga oluline on mitut territooriumit hõlmav või euroopaülene litsentseerimine, et rakendada filmilevi online-turgude potentsiaali, eesmärgiga edendada Euroopa filmide laiemat ringlust, pakkuda tarbijale paremat juurdepääsu Euroopa filmidele ja parandada Euroopa filmide saadavust nõudevideo (VOD) platvormidel;
20. märgib, et on olemas mitu ELi programmi, mille abil oleks võimalik toetada filmitööstuse üleminekut digiajastusse, näiteks programm MEDIA;
21. märgib, et ebapiisav rahaline toetus Euroopa filmile tähendab selle ebapiisavat levikut rahvusvahelisel areenil;
22. rõhutab tootmisahela kõigi etappide tähtsust kinoteoste loomisel ja vajadust toetada kõiki neid etappe;
23. rõhutab, et multimeedia tehnoloogia on kõrvale tõrjumas muid kommunikatsiooniliike ning seega tuleb inimestele õpetada, kuidas seda kasutada;

Võimalused ja väljakutsed

24. kutsub liikmesriike ja komisjoni rahaliselt toetama ELi kinode täielikku digiteerimist seadmete osas ja koostama selleks Euroopa tasandi ja riiklikud programmid, et digiteerimine toimuks võimalikult kiiresti, ning julgustama Euroopa filmide levitamist audiovisuaalses sektoris, kus valitseb ülemaailmselt väga suur konkurents;
25. rõhutab sellega seoses, et programmid tuleks paindlikult ühildada praktiliste nõuetega;

26. toonitab, et digitaalkino eesmärk peaks olema parem pildi ja heli kvaliteet (kui rakendatakse miinimumina 2K lahutusvõimet), mis võimaldab programmeerida elavettekandeid ning ka lindistatud saateid ning haridus-, kultuuri- ja spordiüritusi mitmekesisemalt ja paindlikumalt ning kasutada ulatuslikumalt innovatiivset tehnoloogiat, mis tõmbaks tulevikus jätkuvalt publikut ligi;
27. rõhutab, et väga oluline on toetada ja edendada ELis valminud teoseid ning tunnistab, et EL toetab olulisel määral digitaalset loovust ja innovatsiooni, nagu 3D;
28. mõistab, et kuigi kinode digiteerimine on põhiprioriteet, tuleks võtta arvesse tehnoloogia järjepidevat arengut, sest keskpikas ja pikas perspektiivis võib osutada vajalikuks kohanduda veelgi uuemate ülekandeformaatidega;
29. tuletab meelde, et digitaalkinole ülemineku eesmärk Euroopas peaks olema uute võimaluste loomine Euroopa filmide levitamiseks, Euroopas valminud linateoste mitmekesisuse säilitamine ja nende kättesaadavuse suurendamine Euroopa kodanikele;
30. rõhutab, et nõudevideo teenus võib pakkuda Euroopa filmiettevõtetele võimaluse jõuda laiemale publikuni;
31. kinnitab, et loovus ja innovatsioon kuuluvad üldhuvide alla ning nõuab tungivalt, et programmidesse investeerimist tuleks pidada esmatähtsaks ja seda tuleks toetada, et stimuleerida kvaliteetse materjali pakkumist võrgustikes;
32. nõuab tungivalt, et väikesed ja sõltumatud kinod kasutaksid täielikult oma kaubanduslikku potentsiaali toodete mitmekesistamise, pakutavale teenusele väärtuse lisamise ning oma nišituru ärakasutamise abil;
33. on arvamusel, et digiteerimine on väga oluline võimalus, et edendada ametlike piirkondlike keelte kasutamist kinodes ning võõrkeeleeõpet;

Ohud

34. tunnistab, et pikaajalist majanduslikku kasu toova digiteerimise kõrge hind võib siiski saada suureks koormaks paljude väikeste sõltumatute kinode jaoks, mille programmid erinevad tavapärasest ja mille kavas on palju Euroopa filme;
35. tunnistab seoses sellega, et sulgemisohu vältimiseks vajavad sellised kinod eri- ja eelistoetust;
36. kutsub seetõttu komisjoni üles tegema ettepanekut konkreetsete meetmete võtmise kohta, et neid kinosid toetada;
37. märgib, et kõige suurem koorem seoses digiteerimise kuludega lasub kinodel, ning kuna see hõlmab põhitariistu loomist, mis on üldsusele oluline, ja lihtsustab kultuuriliste teenuste senisest paremat pakkumist elukohast sõltumata, on oluline rahastamine riiklikest vahenditest, eriti väikeste sõltumatute kinode jaoks;
38. mõistab, et kino on koht, kus inimesed kohtuvad ja vahetavad arvamusi ning rõhutab, et eriti väikestes linnades ja vähem arenenud piirkondades asuvate väikeste sõltumatute

kinode sulgemine piirab inimeste juurdepääsu Euroopa kultuuriressurssidele, kultuurile ja kultuurialoogile;

39. rõhutab, et väikekinode probleem eksisteerib peamiselt maapiirkondades, kus neil võib olla kohtumispaikadena üsna suur sotsiaalne roll;
40. juhib tähelepanu raskele olukorrale väikestes linnakinodes, mis väärtfilmikinodena aitavad säilitada kultuuripärandit;
41. tunnistab, et väikeste sõltumatute kinode digiteerimine tuleb saavutada võimalikult kiiresti, et hoida need saalid avatuna filmidele, kultuurilisele mitmekesisusele ja publikule;
42. juhib tähelepanu asjaolule, et autoriõiguste rikkumine ja ebaseaduslik allalaadimine kujutavad endast ohtu kinotööstusele; nõuab intellektuaalomandi õiguste nõuetekohast jõustamist liikmesriikides;
43. tunnistab ühtlasi, et metallekraanid ohustavad näidatavate teoste kvaliteeti ja kahjustavad autorite moraalseid õigusi, kuna ekraanil näidataval pildil esinevad suured heleduskontrastid; võttes arvesse asjaolu, et metallekraanid on mõeldud 3D filmide näitamiseks, soovib vältida 2D filmide näitamist metallekraanidel, et austada autorite moraalseid õigusi ning säilitada kvaliteetne vaatamiskogemus;
44. rõhutab, et Euroopa filmitööstusel on probleeme filmide, eriti väiksema eelarvega filmide levitamise ja turustamisega, ning et paljud teosed jõuavad vaid kodumaisele turule ja neid näidatakse harva rahvusvahelisel tasandil, mistõttu nad ei jõua laiema publikuni Euroopas ja kogu maailmas;
45. hoiatab, et tänapäeval puuduvad kinomehhaanikute nõuetekohased koolitused, kus õpetatakse kasutama uusi digitaalkino seadmeid ning kohandama neid iga konkreetse filmiga vastavalt näidatava teose kvaliteedile;
46. tunnistab, et audiovisuaalsete toodete digiteerimine ja levitamine toob kaasa filmipärandiga tegelevatele asutustele uued probleemid Euroopa audiovisuaalse pärandi kogumisel, säilitamisel ja hoidmisel;

Koostalitlusvõime, standardimine ja arhiveerimine

47. rõhutab digitaalsete projektsioonisüsteemide, materjalide ja muude seadmete koostalitlusvõime vajadust, kuna neid läheb eelkõige vaja väikeste ja keskmise suurusega kinosaalide jaoks, mille puhul võetakse arvesse Euroopa kinoturu majanduslikku konteksti ning säilitatakse seega kinode ja filmide mitmekesisust;
48. rõhutab vajadust tagada, et kinode digiteerimine on tehnoloogiliselt võimalikult neutraalne;
49. soovib standardida tootmise, levitamise ja filmide näitamise süsteemid Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni standardite põhjal;
50. on siiski seisukohal, et digitaallevi puhul ei tohiks levikinode digiteerimine mitte mingil

juhul kaasa tuua üheainsa standardi loomist;

51. märgib, et seda ei tohiks teha ka edasisi uusi tehnoloogilisi arenguid, näiteks lasertehnoloogiat kasutavat kinoprojektsioonisüsteemi silmas pidades;
52. rõhutab 2K lahutusvõimega süsteemi standardimise tähtsust, mis võimaldab näidata filme 3D-, HDTV- ja Blu-Ray-formaadis, ning samuti nõudevideoteenusena (VOD);
53. kiidab seetõttu heaks asjaolu, et 2K standardiga on välja töötatud unikaalne, avatud ja ühilduv ülemaailmne digitaalprojektsiooni ISO standard, mis arvestab Euroopa linastajate erivajadustega;
54. kutsub Euroopa ja riiklikke standardiorganisatsioone üles selle standardi kasutamist vastavalt edendama;
55. väljendab heameelt selle üle, et standardimise tööprogrammis tööstusliku innovatsiooni edendamiseks (2010–2013) teatas komisjon kavast 2013. aastaks kindlaks määrata vabatahtlikud standardid, mis käsitlevad digifilmide arhiividesse üleandmist, nende säilitamist ning 3D digitaalprojektsiooni;
56. võtab arvesse võimaluse rahaliselt toetada ka odavamate projektorite ostmist, mida saab edukalt kasutada sellistes saalides, kus näidatakse alternatiivsemat materjali, mistõttu on sel potentsiaali toetada erifilmide, nagu dokumentaal- ja võõrkeelsete filmide näitamist;
57. mõõnab, et kuigi filmide arhiveerimine muutub nende digiteerimise või puhtdigitaalse tootmise tulemusena tehniliselt lihtsamaks, kaasnevad sellega tulevikus täiendavad probleemid standardite ja autoriõiguste küsimuste tõttu;
58. soovib liikmesriikidel võtta vastu õigusaktid, millega kindlustatakse, et audiovisuaalteosed, mis võiksid edaspidi panna aluse Euroopa multimeediaraamatukogule ning kujutada olulist vahendit rahvuspärandi kaitsmisel ja edendamisel, digiteeritakse, kogutakse, kasutades kohustusliku deponeerimise mehhanisme, arhiveeritakse, säilitatakse ja neid levitatakse kultuurilistel, hariduslikel ja teaduslikel eesmärkidel, austades samas autoriõigusi;
59. soovib, et digitaalne üleminek toimuks võimalikult ruttu, et vältida filmide tootmist korraga nii filmilindil kui ka digitaalkandjal ning paralleelseid levituse/taasesituse süsteeme, stimuleerides samal ajal reklaamijaid siirduma 35mm filmilt digiformaadile;
60. kutsub komisjoni üles kasutama Euroopa digitaalraamatukogu EUROPEANA digitaalse raamatukoguna mitte ainult trükiteodete, vaid ka Euroopa filmipärandi jaoks, ning EUROPEANA töövaldkonda ka vastavalt kindlaks määrama;
61. rõhutab vajadust toetada kinosid ja filmikogusid, mis edendavad ja säilitavad filmipärandit;
62. soovib, et liikmesriigid looksid kohustusliku deponeerimise mehhanismid digiformaatide jaoks või kohandaksid oma olemasolevad mehhanismid sellistele formaatidele, nõudes digifilmide puhul standardse digitaaloriginaali deponeerimist;

Riigiabi

63. palub liikmesriikidel arvestada ELi konkurentsieeskirju, kui kavandatakse riigiabi andmist digitaalse ülemineku jaoks, et vältida moonutusi seoses digitaalkino rahastamisega;
64. palub komisjonil koostada riigiabi andmiseks selged suunised, mis rajanevad eri liikmesriikide kogemustel, et suurendada õiguskindlust, kuid samal ajal jätta liikmesriikidele vabadus kujundada filmi ja kino rahastamist riiklikul tasandil;
65. rõhutab, et kuigi riiklik toetus peaks olema tehnoloogia suhtes neutraalne, peaks see ka tagama investeeringute jätkusuutlikkuse ja võtma arvesse filmi näitajate konkreetseid ärimudeleid ja levitajate tehnilisi nõudeid;
66. kutsub liikmesriike üles toetama digitehnoloogiale üleminekul riiklikke filmistuudioid ning muid asjaomaseid asutusi;

Rahastamismudelid

67. rõhutab vajadust riiklike ja erainvesteeringute järele, kui kinosektor siseneb digiajastusse;
68. rõhutab, et digiteerimise kergendamiseks tuleks kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil teha kättesaadavaks paindlik ja mitmekesine avalik ja erasektori rahastamine eelkõige väikeste ja sõltumatute kinode toetamiseks sellises raamistikus, milles oleks paika pandud prioriteedid ja vastastikune täiendavus erinevatel tasanditel ning kehtestatud mõõdetavad eesmärgid;
69. rõhutab, et kuigi Euroopa struktuurifondid on digiteerimisprojektide ja koolitusalgatuste olulised rahastajad, tuleks rahastamist uues mitmeaastases finantsraamistikus 2014–2020 suurendada, ooteaegasid vähendada ja taotlemisprotsessi lihtsustada;
70. soovib, et digiteerimisprojektide rahastamine Euroopa struktuurifondide poolt sisaldaks toetatavate kinode kohustust linastada Euroopa filme;
71. nõuab lisaks mehhanisme Euroopa Regionaalarengu Fondi programmide kaudu osutatava toetuse parandamiseks;
72. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles levitama häid tavasid digiteerimise rahastamisel, sealhulgas turupõhiseid lahendusi, nagu väikekinode võrgustikud levitajatega kollektiivlepingute sõlmimiseks; palub komisjonil, liikmesriikidel ja piirkondadel osutada erilist tähelepanu riiklikule rahastamisele digitaalseks üleminekuks kinodes, mis ei suuda oma finantsvajadusi teistest allikatest katta, ning võimalikult lühendada üleminekuperioodi kestust;
73. palub komisjonil hoolikalt uurida mõjusid, mida traditsiooniliselt kinolt digitaalsele kinole üleminek toob kaasa kõikide sidusrühmade ja osapoolte jaoks; rõhutab, et liikmesriigid peaksid riiklike digiteerimiskavade koostamisel arvesse võtma väikestele kohalikele kinodele tekkivaid kulusid ning võimalusi/tagajärgi tööturu jaoks;

74. on seisukohal, et kinod, mis asuvad hõredama asustusega kohtades, kus kultuuriüritusi on harva ja mis ei ole võimelised kandma digiteerimisega seotud kulusid, tuleks varustada digiaparatuuriga;
75. toonitab, et Euroopa Investeeringuspanga pakutavad sooduslaenud on kättesaadavad digiteerimist teostavatele kinodele, mil puudub piisav rahastamine;
76. toonitab avaliku ja erasektori vahelise partnerluse rolli kui meetodit kino digiteerimise rahastamiseks ja rõhutab, et seda tuleks edendada;
77. rõhutab, et avalikest või eravahenditest rahastatav digiteerimine ei tohi ohustada kinode sõltumatust ega tuua kaasa filmivaliku mitmekesisuse või Euroopa filmide turuosa vähenemist;
78. kutsub komisjoni üles lahendama seda küsimust ka seoses komisjoni kinoteatise kohaldamise pikendamisega;
79. märgib seoses sellega, et mis tahes kinode ja filmide digiteerimiseks eraldatud riiklikele vahenditele tuleb kohaldada samasugust kontrolli nagu muudesse sektoritesse suunatavale riigiabile;
80. ergutab koostööd kinoettevõtjate, kohalike ametiasutuste, esituskohade, filmiklubide ja -ühingute ning filmifestivalide vahel, eesmärgiga paremini ära kasutada ELi kanalitest saadava rahastuse abil hangitavat digitehnoloogiat;
81. on arvamusel, et rakendada tuleks filmide levitajaid ja näitajaid integreerivad mehhanismid ning nõuab väikeste kinode vahelise koostöö tugevdamist, et minimeerida digiseadmetesse investeerimise kulusid;
82. julgustab liikmesriike suurendama teadusuuringute rahastamist, mis on seotud digitaalkino tehnoloogiaga, eriti filmide levitamise kanalite ja filmifailide pakkimise meetoditega, nii et rajatud võrgustik oleks interaktiivne ja pakuks kõrgekvaliteedilist taasesitust, võimaldades samal ajal pakitud ja lahti pakitud kujutise hõlpsamat käsitlemist;
83. rõhutab, et tähtis on asjakohaste investeeringute tegemine teadusuuringutesse, rahastamisse ja selles valdkonnas juba töötavate spetsialistide koolitusse, et nad suudaksid uute tehnoloogiate kasutamisega kohaneda ning et tagada sotsiaalne kaasatus ja töökohtade kaitse;
84. rõhutab vajadust viia audiovisuaalsektoris ellu töötajate koolitusprogrammid, et neil oleks võimalik õppida kasutama digitehnoloogiat ja kohanduda uute ärimudelitega, ning tunnustab selles valdkonnas juba käivitatud algatuste edukust; on seisukohal, et EL peab võtma kohustuse neid programme toetada ja rahastada;

Virtuaalse koopia tasu (VPF)

85. tunnustab, et nn VPF-ärimudel, mille abil rahastatakse digiseadmete paigaldamist, sobib suurtele kinovõrkudele, aga ei ole optimaalne lahendus väikestele sõltumatutele

kinodele, millel puuduvad vahendid investeerimiseks, ning et seetõttu võib VPF rahastamismudel kahjustada ka kultuurilist mitmekesisust;

86. rõhutab asjaolu, et paljud väikesed, maapiirkondade ja väärtfilmikinod, mis peamiselt näitavad Euroopa filme, on välja jäetud VPF-ärimudelist ning et vajalikuks võivad osutuda alternatiivsed rahastamismudelid, sealhulgas riigiabi, et säilitada ja tugevdada kultuurilist mitmekesisust ning tagada konkurentsivõime;
87. nõuab seetõttu, et VPF rahastamismudeleid kohandataks väärtfilmi- ja sõltumatute programmidega kinode vajadustele ja eripäradele;
88. märgib, et tuleks edendada rahastamismudeleid, või võimaldavad sõltumatutele kinodele juurdepääsu VPF-maksetele kõigilt levitajatelt; soovib moodustada ostuühistuid, mis võimaldaks kõigil kinodel grupihindadest kasu saada;

Filmiõpe

89. rõhutab, et filmiõpe aitab arendada analüütilist mõtlemist ning õpetada noori ka üldiselt, sest see võimaldab tundma õppida pärandit, saades samal ajal aimu kujutiste ja helide maailma keerukusest;
90. toonitab, et filmide kaudu antav haridus, sh filmikultuur ja -keel, kui hariduse lahutamatu osa võimaldab kodanikel omandada kriitilist arusaama meediast, suurendades ja rikastades nii digitaalse kirjaoskuse poolt pakutavaid ressursse ja võimalusi;
91. rõhutab, et filmiõpe peaks võimaldama inimestel saada laiemaid teadmisi, hinnata filmikunsti ja arutleda väärtuste üle, mida filmid edastavad;
92. palub liikmesriikidel lisada filmiõpe riiklikesse õppekavadesse;
93. rõhutab sõltumatutes kinodes toimuva filmiõppe tähtsust kõigil haridusastmetel, et kasvatada publikut Euroopa filmidele;
94. julgustab liikmesriike filmikoolides jt asjakohastes institutsioonides toetama õppeprogramme võimalustest teha filme digitehnoloogia abil ning digitaalsest filmitootmisest ja -levitamisest;
95. nõuab ELi rahastatavat või rahastuse edukate taotlejate poolt korraldatavat kvaliteetset ja ajakohast koolitust nii tehnilisele kui ka juhtivale personalile, et tagada ELi poolt rahastatavate digitehnoloogiate optimaalne kasutus;
96. kutsub liikmesriike üles arendama ja edendama konkreetseid programme ja üritusi, näiteks filmifestivalide raames, arendamaks noorte eurooplaste haridust ja huvi Euroopa filmide suhtes;

Programm MEDIA

97. tunnustab seda, et programm MEDIA on toetanud Euroopa audiovisuaaltööstust rohkem kui kakskümmend aastat ja on aidanud kaasa Euroopa filmide arengule, levitamisele ja

reklaamimisele ning kinoettevõtjate digitehnoloogia alasele koolitamisele;

98. kiidab sellega seoses heaks hr Barroso 18. märtsi 2011. aastal antud lubaduse jätkata ja tugevdada programmi MEDIA;
99. rõhutab programmi MEDIA tähtsust kinode digiteerimisel ja nõuab järgmises etapis kinnipidamist olemasolevatest eelarveridadest ja rahastamisviisidest ning samuti programmi suuremat rahastamist, et saada üle digitehnoloogia tulekuga tekkinud probleemidest;
100. kutsub komisjoni üles eraldama uue programmiga MEDIA vahendeid 2013. aastale järgnevaks perioodiks ning Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu vahendeid digiteerimise toetuseks kinodes, kus näidatakse Euroopa filme;
101. juhib tähelepanu vajadusele kavandada programmi järgmises etapis meetmed, mis loovad märkimisväärselt lisaväärtust ja annaksid oma panuse üldisesse Euroopa 2020. aasta strateegiasse;
102. rõhutab, et programmi MEDIA järgmise osana tuleb käivitada uued algatused, et muuta paremaks ja edendada tõlkimist, dubleerimist, subtitreerimist ja elava esituse tõlget, eesmärgiga toetada Euroopa filmidele orienteeritud sõltumatuid kinosid;
103. tuletab meelde, et investeeringud uude kinotehnoloogiasse ja digitehnoloogiale ülemineku peaks parandama ligipääsetavust puuetega inimeste jaoks, eriti audiokirjelduse kasutuselevõtu tõttu;
104. nõuab seetõttu, et MEDIA programmi lisataks digitaalprogrammi rubriiki, eesmärgiga lihtsustada üleminekut digiformaatidele;
105. juhib tähelepanu MEDIA jätkuõppe programmi olulisusele, kui vahendile, mis võimaldab valdkonna professionaalidel täiendada oma oskusi, et kohanduda uuenevate tehnoloogiate ja tootmismeetoditega;
106. juhib tähelepanu MEDIA kutsealusõppe programmi lisandväärtusele, mis võimaldab filmitudengite liikuvust Euroopas, tuues kaasa parema kutsealase integratsiooni ning suurendades Euroopa koostöö ja koostootmise mahtu; nõuab sellega seoses nimetatud eelarverea suurendamist;
107. soovib MEDIA programmil osana üleeuroopalise levitamise toetamisest investeerida nõudevideoosse (VOD), edendada riikidevahelist koostööd eri platvormide vahel ning toetada algatusi, mis hõlmavad piiriülest koostööd;
108. rõhutab Euroopa toetuse lisandväärtust, pidades eelkõige silmas filmide piiriülest linastamist ja Euroopa filmituru edasise killustumise vältimist;

Levitamise mudelid

109. märgib, et digitehnoloogia on mõjutanud seda, kuidas filme levitatakse erinevatel platvormidel ja paljude seadmetega lineaarsete või mittelineaarsete teenuste kaudu;

110. tunnistab, et pärast algseid kulutusi digiteerimisprotsessile vähendab digitaalne infrastruktuur seejärel märkimisväärselt levitamiskulusid, võimaldades väikestel sõltumatutel filmilevitajatel oma filme laiemalt levitada ja jõuda nii suurema publikuni;
111. tunnistab, et edukas üleminek digitehnoloogiale on lahutamatult seotud juurdepääsuga kiirele lairibaühendusele kui vahendile digitaalse infosisu levitamiseks, digitarkvara uuendamiseks ja paljudeks muudeks vajalikeks funktsioonideks, ning seetõttu kutsub üles institutsioone, kes soovivad üleminekut digitehnoloogiale, võtma arvesse selle suhte vastastikku sõltuvat iseloomu;
112. märgib, et digitehnoloogia on soodustanud lühifilmide ja video kiiret arengut ning et see võimaldab uusi levitamisi viise ja paindlikku levitamist, nagu võimalust levitada filmi mitmel platvormil varsti pärast selle esilinastusi;
113. on lisaks seisukohal, et kinodele tuleks säilitada filmide ainuõiguslik kasutusaeg, et kaitsta kino mitmekesisust;
114. juhib tähelepanu, et üks digiteerimise kitsaskoht on asjaolu, et levitajad, eriti sõltumatud levitajad, ei saa piisavalt digilevituse toetust ning ei suuda seetõttu selle protsessiga sammu pidada;
115. julgustab liikmesriike pöörama rohkem tähelepanu filmilevi rahalisele toetamisele;
116. julgustab Euroopa institutsioone rakendama ettevalmistavaid meetmeid ja katseprojekte, eesmärgiga katsetada uusi ärimudeleid, mis võiksid parandada Euroopa audiovisuaalteoste ringlust;
117. julgustab liikmesriike töötama välja strateegia digitaalsete kinode võrgu rajamiseks, mis hõlmab filmistuudioid, ühe ekraaniga ja kobarkinosid ning elava esitusega saale, ning kasutab kõiki andmeedastuskanaleid, sh satelliite;
118. rõhutab asjaolu, et uute võrgukasutusviiside arenguga peab Euroopa tasandil kaasnema õiglase tasu kehtestamine audiovisuaalteoste autoritele, mis oleks proportsionaalne nende uute formaatide ja teenuste poolt toodetava tuluga;

Euroopa kino edendamine

119. õhutab liikmesriike kaasama võimalikult palju Euroopa filme oma kinokavadesse, et suurendada nende ringlust ja reklaamimist kogu ELis ja võimaldada ELi kodanikel nautida nende filmide rikkalikkust ja mitmekesisust võimalikult mitmel eri platvormil;
120. viitab vajadusele edendada ja toetada Euroopa koostootmist ning on arvamusel, et sellise tootmise kasv võib tuua kaasa Euroopa filmide laiema leviku kogu Euroopas;
121. toetab kinovõrkude, nagu Europa Cinémas, tegevust, millega edendatakse Euroopa filmi kogu maailmas, aidates rahaliselt ja tegevuslikult kinosid, kus näidatakse märkimisväärsel määral Euroopa filme;
122. mõõnab Euroopa filmidele pühendunud sõltumatute kinode (näiteks Europa Cinémas' liikmeid) toetamise tähtsust, eesmärgiga tugevdada Euroopa filmiprogrammi poliitikat,

nende mitmekesisust ja konkurentsivõimet turul;

123. nõuab tehnoloogia suhtes neutraalset toetust kinodele, mille kavas on palju Euroopa filme ja millel on ambitsioonikas programm, sõltumata nende käibest või vaatajate arvust;
124. julgustab liikmesriike edendama ja toetama Euroopa filmide levitamist ja ringlemist oma territooriumil selleks mõeldud sündmuste ja festivalide vahendusel; julgustab liikmesriike toetama ka erinevaid Euroopas tegutsevaid filmikoole;
125. rõhutab asjaolu, et Euroopa festivalidel auhindu võitnud filmidele tuleks anda turundustoetust, et võimaldada nende rahvusvahelist levi nõudevideo (VOD) formaadis ning edendada Euroopa filmikunsti;
126. tunnistab Euroopa Parlamendi filmiauhinna LUX rolli Euroopa filmide ja mitmekeelsuse edendamisel, sest võitnud filmi subtiitrid tõlgitakse ELi 23 ametlikku keelde ja auhind loob soodsa pinna ELi kodanike vaheliseks sotsiaalseks aruteluks;
127. teeb ettepaneku parandada koostööd ja vastastikust suhtlemist kolmandate riikidega, tõstmaks Euroopa filmitoodangu profiili maailmaturul, ja eriti Vahemere piirkonnas, edendades kultuurivahetust ja käivitades uusi algatusi Euroopa–Vahemere piirkonna dialoogi ja kogu piirkonna demokraatliku arengu toetuseks, unustamata ka Euroopa – Vahemere piirkonna kinoteemalisest konverentsist tulenevaid kohustusi;

o

o o

128. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

„Euroopa kino digiajastul” on ennekõike kutse arutlema kino funktsiooni üle: mis rolli mängib kino *kodanikuühiskonna* loomisel ja jätkusuutlikkusel?

Kodanike ja nende riiklike või Euroopa institutsioonide vaheline seos on habras. Sellise suhte keskmes on küsimus meie individuaalse ja kollektiivse identiteedi kohta.

Kuid mida tähendab olla Euroopa kodanik täna? Kino annab küsimusele tähendusrikka vastuse.

Kino tuleb vaadata kui poliitilist tegevust, mille eesmärk on kujundada *Euroopa hinge*, nagu on väitnud Wim Wenders: „*Euroopal on olemas oma hing, mis on kinnistatud kultuuris. Seda kultuuri „kujundab“ instrument, mis on meie individuaalse ja kollektiivse teadvuse nurgakivi ja mis annab omakorda Euroopale lootuse. Selle instrumendi nimi on kino.*“ Wim Wendersi sõnu tuleks võtta kui juhtmõtet igal katsel kujundada Euroopa kino tulevikku.

„Euroopa kino digiajastul“ kui kino funktsiooni taasmääratlus Euroopa kontekstis paneb küsimuse alla Euroopa kino toetamiseks rakendatud riikliku poliitika.

Kino tuleb vaadelda kahel erineval moel, ühest küljest kui kultuuri vahendit, mille puhul investeeringud annavad pikaajalised immateriaalsed tulemused, ja teisest küljest kui Euroopa tööstuse olulist haru. Looming on kultuuri süda, tööstus selle kopsud.

Euroopa kino probleemid

Euroopa kino seisab silmitsi oma ajaloo suurima probleemiga – kuidas tulla toime kaasaja tehnoloogiliste nõuetega. Kino tulevik on lahutamatult seotud alanud digiajastuga. Kaasaja tehnoloogia muudab audiovisuaalsektorit, tekitab probleeme ja võimalusi Euroopa filmide tootmisel, levitamisel ja nende kättesaadavusel ning teatud ohte üleminekul analoogsüsteemidelt digitaalsüsteemidele. Üleminek tuleks viivitamatult lõpule viia ja kooskõlastada riiklikul ja Euroopa tasandil. Nii avalikul sektoril kui erasektoril lasub kohustus protsessis osaleda.

Euroopa kino potentsiaal

Euroopa kino on tohutu potentsiaaliga. Euroopa audiovisuaalvaatluskeskuse European Audiovisual Observatory andmete kohaselt on Euroopa Liidus ligikaudu 30 000 kinoekraani. Enamus neist kuuluvad väikestele kinodele, millel ongi ainult üks või kaks ekraani. Viimastel aastatel oleme olnud tunnistajaks kinode digiteerimise kiirenemisele, mille põhjusteks on digifilmide tootmine peamiselt Ameerika Ühendriikides ning üldsuse suurenenud nõudlus filmide järele, mille tegemisel on kasutatud 3D-tehnoloogiat.

Digiprojektoritega kinosid oli 2010. aastal 8682 ehk ligi kaks korda rohkem kui 4129 kino 2009. aastal.

Euroopa kino potentsiaal laieneb ka filmitootmisele. 2010. aastal loodi Euroopas 1203 filmi, võrreldes 754 filmiga Ameerika Ühendriikides. Euroopa kinodes müüdi peaaegu miljard piletit ja Euroopa filmide turuosa oli 27%. Hoolimata kogu oma potentsiaalist ei ole Euroopa

kinoturg siiski integreeritud ja filmide levitamine ELis on osutunud keeruliseks. Juurdepääs kinodele on ebahühtlane, kuna Lääne-Euroopas on 16 102 inimest ekraani kohta, võrreldes Kesk- ja Ida-Euroopa 40 750 inimesega ekraani kohta.

Analoogtehnoloogialt digitehnoloogiale

Oodata on, et lähitulevikus peab enamus kinodest minema üle digitehnoloogiale ja filmide koopiaid ei ole enam saada 35mm lintidel. Praegune olukord tähendab kõrgemaid kulusid tootjatele ja kinoomanikele, kes peavad järgima kahetist süsteemi – näitama nii analoog- kui digifilme.

Kuni 2000 euro suurused kõrged kulud tekivad tselluloidlindi tootmise kulude tõttu ja vajadus valmistada ette eraldi koopia igale keeleversioonile piirab filmitootmist.

Digikoopia tootmise kulud on väiksemad, umbes 200 eurot. Kui kinol on juurdepääs kiirele interneti lairiba- või satelliitühendusele, on filmi ülekandmine odavam ja kiirem. See levitamismeetod võimaldab samaaegselt esilinastusi paljudes keeleversioonides kõigis kinodes. See võib olla soodne sõltumatutele ja madala eelarvega filmidele, mida praegu laialt ei levitata. Tulemuseks on see, et digitehnoloogia ja levitamine loob võimaluse suurendada filmide esilinastust, lihtsamat levitamist ja Euroopa kino suuremat kättesaadavust ELi kodanikele.

Oluline on toonitada, et kinode varustamine digiprojektoritega on väga kulukas, see maksab praegu umbes 100 000 eurot ekraani kohta. On oht, et kinod, mis ei lähe digiteerimisega kaasa, langevad turult välja ja suletakse. Selline sündmuste käik võib piirata mõne ühiskonnaosa juurdepääsu filmikultuurile ja mõjutada eriti maapiirkondi ja vähem arenenud piirkondi, kus domineerivad väikesed sõltumatud kinod. Nende sulgemine võib tekitada probleeme kultuuri populariseerimisel ja tööhõivesektoris.

Tehnoloogia jätkuvat arengut tuleb arvesse võtta Euroopa kino muutmisel. Pikas perspektiivis võib see tähendada, et vajalik on minna üle järgmisele uuele formaadile. Praegune 2K ja 4K lahutusvõime võimaldab hästi kinopublikul vaadata filme 3D-formaadis. 3D-filmide tootmise Euroopa sektoril on suured arenguvõimalused. Seetõttu peab lühemas perspektiivis vastama süsteemide standardimine Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni normidele nii Euroopa kui rahvusvahelisel tasandil. Kiireks üleminekuks on vaja, et liikmesriigid arhiveeriks oma riiklikud filmipärandi saavutused digitaalselt. Digitaalsed filmiarhiivid aitavad tulevasi põlvkondi teadustegevuses ning hariduslikel ja teaduslikel eesmärkidel. Seetõttu on oluline toetada kinosid ja filmikogusid, mis teevad võimalikuks Euroopa filmipärandi jätkuvuse.

Digitehnoloogia kultuuri ja filmi valdkonnas avab uue arutelu meediakasutuse kronoloogia tuleviku kohta. Kui peame Euroopa filmi populariseerimist ja paremat kättesaadavust oluliseks teguriks, siis on vajalik luua paindlikud mudelid, mis annavad võimaluse kasutada tasakaalustatult lineaarseid ja mittelineaarseid platvorme, võttes arvesse autoriõiguste kaitset.

Euroopa kino toetusprogrammid

Kõigi liikmesriikide osalejad peaksid analoogkino digitaalkinoks muutmise protsessis ühinema riiklikul ja ELi tasandil avalikus ja erasektoris. Euroopa Parlament peaks alustama paradigma muutmisega rahastamise näol.

Tähtis on toetada kino digiteerimise erinevaid rahastamisviise poliitilisel tasandil. Selle rahastamise üks kõige olulisemaid instrumente on struktuurifondid. Seetõttu tuleb lisada uude 2014.–2020. aasta finantsraamistikku asjakohasel tasemel toetused. Tuleb toonitada, et Euroopa Piirkondliku Arengu Fondi toetuse tõttu on juba olnud mõnel stuudiokinol võimalik digiteerimise probleemidega toime tulla, näiteks tuleks siinkohal mainida Małopolska piirkonda Poolas, Alam-Saksimaad Saksamaal, Kesk- ja Põhja-Portugali ning Alentejo piirkonda.

Tähtis on meenutada, et VPF-rahastamissüsteem loodi selleks, et hõlbustada üleminekut analoogfilmidelt digifilmidele. Kuigi VPF sobib suurtele kinokettidele ja kobarkinodele, ei hõlma see väikeseid sõltumatuid kinosid. Muutumise kiirus ja rahastamise puudumine võib põhjustada nende väikeste kinode sulgemise, mida VPF ei toeta ja millel ei ole võimalik osta uusi digiprojektoreid. Antud kontekstis peetakse vajalikuks rakendada mehhanisme filmide levitajate ja näitajate integreerimiseks ja väikeste kinode vahelise koostöö toetamiseks, et vähendada digiseadmetesse investeerimise kulusid.

Veel üks tähtis vahend on Euroopa Investeerimispanka pakutavad soodustingimustel krediidimäärad kinodele, millel ei piisa vahendeid digiteerimiseks.

Programmi MEDIA tähtsust tuleks hinnata, sest alates selle loomisest kaksikümmend aastat tagasi on programm edendanud Euroopa levitajate rahalist olukorda ja aidanud palju kaasa Euroopa filmitööstuse arengule ja Euroopa filmide edendamisele. MEDIA raames tuleks käivitada uued algatused, et parandada ja edendada tõlkimist, dubleerimist, subtiitrite ja elava esituse tõlkimist ning koolitusprogramme audiovisuaal- ja filmisektori töötajatele, et kohendada nende oskused digitehnoloogiaga.

Filmiõpe

Euroopa Liidu programmid, eriti MEDIA ja MEDIA MUNDUS tuleb 2014.–2020. aasta finantsperspektiivi raames läbi vaadata. Jätkuvalt tuleb avaldada survet, et säilitataks tugev rahaline toetus kinodele ning kultuurile ja haridusele laiemalt. Akulturatsiooni ei saa haridusest eraldada.

Filmiõpe peab pakkuma üldsusele vajalikke meediaalaseid oskusi ja parema arusaama ja oskuse hinnata erinevat olemasolevat materjali. Kodanike õpetamine, kuidas „pilti ja kujundit lugeda” kui hariduse lahutamatu osa, laiendab teadmisi maailmast, kujundab tajumis- ja mõtlemisprotsessi, arendab kujutlusvõimet ja aitab neil õppida filmi „keelt”. Tutvustades noorele vaatajale filmikultuuri ja süvendades nii tema teadmisi, on võimalus kasvatada üles inimene, kel on edaspidigi huvi väärtusliku filmiloomingu vastu ja oskab seda hinnata.

Erwin Panofsky märkis 1934. aastal järgmist: „*Filmid on need, mis voolivad rohkem kui mingi muu üks jõud, arvamus, maitset, keelt, riietumisviisi, käitumist ja isegi füüsilist välimust.*”

Liikmesriikide kulutused filmiõppesse on kahtluseta pikaajaliselt kasutoov investeering. Seepärast nõutakse liikmesriikidelt, et nad võtaksid filmiõppe riiklikku õppekavva. Kui püüdleme kultuurilise mitmekesisuse edendamise poole, millele on rajatud kogu EL, peaksime investeerima noortesse.

Euroopa kino edendamine

Üks Euroopa kino populariseerimise edendamise ja sellesse investeerimise võimalusi on filmifestivalid. Liikmesriike ja ELi institutsioone õhutatakse edendama, toetama ja levitama kõige väärtuslikemaid filme eriürituste ja festivalide kaudu.

Multikultuursuse ja multikeelsuse edendamise suurepärase näide on Euroopa Parlamendi LUX filmiauhinna ja eesootava LUX filmifestivali algatus. Algatuse lisaväärtuseks on see, et ta tekitab arutelu teemadel, mida on vaja arutada ja mis on olulised liikmesriikide kodanike jaoks. Näidatavates filmides käsitletakse tähtsaid Euroopa väärtusi, mille tugevus tuleneb sellest, et nad avalduvad mitmekesisuses.

Nagu märgib Zygmunt Bauman oma raamatus, tajutakse kultuuri kui ruumi, kus „Teine” on alati naaber. Võttes seda arvesse, ei ole kahtlust, et Euroopal on eriti oluline roll meie kultuuri mõistmise elavdamisel just seepärast, et Euroopa oma suure rahvaste, keelte ja ajalugude mitmekesisusega on ruum, kus „Teine” on alati naaber ja igäüks peaks alati õppima teiste kogemustest.

Kokkuvõttes on „Euroopa kino digiajastul” eesmärk toetada ja säilitada Euroopa kino selle rikkuses ja tagada kodanikele võimalikult suur juurdepääs kinole ühtsuse ja mõttevabaduse nimel.

25.5.2011

SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS

kultuuri- ja hariduskomisjonile

Euroopa kino kohta digiajastul
(2010/2306(INI))

Arvamuse koostaja: Jürgen Creutzmann

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval kultuuri- ja hariduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab Euroopa kino olulist panust digitehnoloogiasse, innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivesse tehtavatesse investeeringutesse; rõhutab, et lisaks ELi kunstisektorist lähtuvale majandusdünaamikale on Euroopa kinol ka väga oluline kultuuriline ja sotsiaalne mõõde;
2. juhib tähelepanu, et 2010. aastal müüdi ELis ligikaudu 1 miljard kinopiletit, mis näitab kino jätkuvat populaarsust ja tohutut finants-, majanduskasvu ja tööhõive potentsiaali; rõhutab tootmisahela kõigi etappide tähtsust kinoteoste loomisel ja vajadust toetada kõiki neid etappe;
3. juhib tähelepanu sellele, et digiteerimine võimaldab kultuurialast sisu levitada siseturul odavamalt, avab Euroopa filmisektorile uusi võimalusi ning kaitseb Euroopa kino konkurentsivõimet ja mitmekesisust;
4. juhib tähelepanu sellele, et väikesed kommertskinod ja mitteärilistel eesmärkidel tegutsevad kinod annavad Euroopa teoste oma programmi võtmisega olulise panuse kultuuripärandi kaitsesse; märgib murelikult, et paljude sõltumatute kinode tegevuse jätkamine on ohus, kuna digitehnoloogiale üleminek on seotud suurte kuludega ja konkureerida tuleb kinodega, kus peamiselt näidatakse USA filme;
5. rõhutab, et digiteerimisel tuleb kõigis ELi riikides säilitada maa- ja linnapiirkondades programmi mitmekesisus ja kultuurirajatised ning see ei tohiks kaasa tuua väikeste ja

väärtfilmikinode sulgemist kobarkinode kasuks; rõhutab kino sotsiaalse ja kultuurilise rolli tähtsust, seda on vaja säilitada eelkõige maapiirkondades ja äärealadel; rõhutab asjaolu, et paljud väikesed, maapiirkondade ja väärtfilmikinod, mis peamiselt näitavad Euroopa filme, on välja jäetud VPF-ärimudelist (Virtual Print Fee – virtuaalse koopia tasu), mille abil rahastatakse digiseadmete paigaldamist, ning et vajalikuks võivad osutuda alternatiivsed rahastamismudelid, sealhulgas riigiabi, et säilitada ja tugevdada kultuurilist mitmekesisust ning tagada konkurentsivõime;

6. rõhutab vajadust riiklike ja erainvesteeringute järele, kui kinosektor siseneb digiajastusse; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles levitama häid tavasid digiteerimise rahastamisel, sealhulgas turupõhiseid lahendusi, nagu väikekinode võrgustikud levitajatega kollektiivlepingute sõlmimiseks; palub komisjonil, liikmesriikidel ja piirkondadel osutada erilist tähelepanu riiklikule rahastamisele digitaalseks üleminekuks kinodes, mis ei suuda oma finantsvajadusi teistest allikatest katta, ning võimalikult lühendada üleminekuajaperioodi kestust;
7. juhib tähelepanu raskele olukorrale väikestes linnakinodes, mis väärtfilmikinodena aitavad säilitada kultuuripärandit;
8. rõhutab Euroopa toetuse lisandväärtust, pidades eelkõige silmas filmide piiriülest linastamist ja Euroopa filmituru edasise killustumise vältimist; sellega seoses kiidab heaks komisjoni presidendi Barroso 18. märtsi 2011. aastal antud lubaduse jätkata ja tugevdada programmi MEDIA; kutsub komisjoni üles eraldama uue programmiga MEDIA vahendeid 2013. aastale järgneva perioodiks ning Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu vahendeid digiteerimise toetuseks kinodes, kus näidatakse Euroopa filme;
9. palub liikmesriikidel arvestada ELi konkurentsieeskirju, kui kavandatakse riigiabi andmist digitaalse ülemineku jaoks, et vältida moonutusi seoses digitaalkino rahastamisega; palub komisjonil koostada riigiabi andmiseks selged suunised, mis rajanevad eri liikmesriikide kogemustel, et suurendada õiguskindlust, kuid samal ajal jätta liikmesriikidele vabadus kujundada filmi ja kino rahastamist riiklikul tasandil;
10. rõhutab, et kuigi riiklik toetus peaks olema tehnoloogia suhtes neutraalne, peaks see ka tagama investeeringute jätkusuutlikkuse ja võtma arvesse filmi näitajate konkreetseid ärimudeleid ja levitajate tehnilisi nõudeid;
11. palub komisjonil hoolikalt uurida mõjusid, mida traditsiooniliselt kinolt digitaalsele kinole üleminek toob kaasa kõikide sidusrühmade ja osapoolte jaoks; rõhutab, et liikmesriigid peaksid riiklike digiteerimiskavade koostamisel arvesse võtma väikestele kohalikele kinodele tekkivaid kulusid ning võimalusi/tagajärgi tööturu jaoks; rõhutab, et tähtis on asjakohaste investeeringute tegemine teadusuuringutesse, rahastamisse ja selles valdkonnas juba töötavate spetsialistide koolitusse, et nad suudaksid uute tehnoloogiate kasutamise kohanedada ning et tagada sotsiaalne kaasatus ja töökohtade kaitse;
12. väljendab heameelt asjaolu üle, et digitaalprojektsiooni jaoks on välja töötatud 2K standard, mis on unikaalne, avatud ja ühilduv ülemaailmne ISO standard, mille puhul võetakse arvesse Euroopa kinoomanike erivajadusi; kutsub Euroopa ja riiklikke standardiorganisatsioone üles selle standardi kasutamist vastavalt edendama;

13. väljendab heameelt selle üle, et standardimise tööprogrammis tööstusliku innovatsiooni edendamiseks (2010–2013) teatas komisjon kavast 2013. aastaks kindlaks määrata vabatahtlikud standardid, mis käsitlevad digifilmide arhiividesse üleandmist nende säilitamise eesmärgil ning 3D digitaalprojektsiooni.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	25.5.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 32 -: 1 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Trevor Colman, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Iliana Ivanova, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Laurence J.A.J. Stassen, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Regina Bastos, Cornelis de Jong, María Irigoyen Pérez, Constance Le Grip, Morten Løkkegaard, Konstantinos Poupakis

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	5.10.2011
Lõpphääletuse tulemus	+ : 28 - : 0 0 : 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Marek Henryk Migalski, Katarína Neved'álová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, Sampo Terho, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ivo Belet, Luigi Berlinguer, Nessa Childers, Iosif Matula
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Jacky Hénin